

Ακολουθεί ένας αναλυτικός διαθεματικός σχεδιασμός για το Νηπιαγωγείο με θέμα την Πεταλούδα, δομημένος σύμφωνα με το νέο αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών, τις αρχές της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας και της Συμπερίληψης. Το σενάριο υιοθετεί το μοντέλο των 5Ε και αξιοποιεί τη στρατηγική του Εντεχνού Σύνθεσμού.

Ατομικό Διδακτικό Σενάριο

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

- Τίτλος:** «Τα πολύχρωμα φτερά της φύσης: Ένα ταξίδι μεταμόρφωσης και συμμετρίας».
- Εναυσμα:** Ο πίνακας «Πεταλούδες» (Butterflies) του Odilon Redon.
- Θέμα:** Ο κύκλος ζωής της πεταλούδας, η αξονική συμμετρία και η αποδοχή της αλλαγής.
- Πηχάισο:** Νηπιαγωγείο (Νήπια & Προνήπια). Προβλέπεται η συμμετοχή παιδιών με διαφορετικά επίπεδα ετοιμότητας και μαθησιακά προφίλ (συμπεριλαμβανομένων παιδιών με ΕΕΑ ή δίγλωσσων μαθητών).
- Χρονικός προσδιορισμός:** Άνοιξη, διάρκεια 5 ημέρες.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Σκοπός: Η ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού μέσα από την αισθητική απόλαυση, τη διερεύνηση του φυσικού κόσμου και την καλλιέργεια μαθηματικών εννοιών (συμμετρία). Σκεπτικό: Το σενάριο αξιοποιεί την έμφυτη περιέργεια των παιδιών για τη μεταμόρφωση. Η διαφοροποίηση επιτρέπει σε κάθε παιδί να προσεγγίσει το θέμα με τον δικό του ρυθμό, ενώ οι συμπεριληπτικές πρακτικές διασφαλίζουν την ισότιμη συμμετοχή.

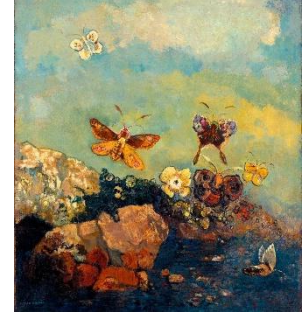
3. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ & ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

- Γ' Θεματικό Πεδίο:** Παιδί και Θετικές Επιστήμες
 - Γ.2.1: Ζωντανοί Οργανισμοί (Κύκλος ζωής).
 - Γ.1.1: Γεωμετρία (Αξονική συμμετρία).
- Α' Θεματικό Πεδίο:** Παιδί και Επικοινωνία
 - Α.1.1 & Α.1.2: Γλώσσα (Προφορική και Γραπτή επικοινωνία).
 - Α.2.3: ΤΠΕ (Ψηφιακή Δημιουργία).
- Δ' Θεματικό Πεδίο:** Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση
 - Δ.2.1: Εικαστικές Τέχνες και Δ.2.2: Θεατρική Τέχνη.

4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ (ΜΟΝΤΕΛΟ 5Ε)

Α' ΦΑΣΗ: ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ (Engage)

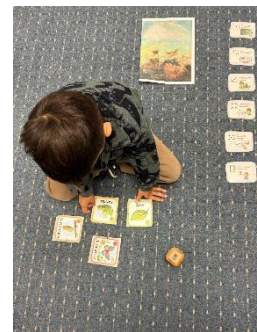
- **Δραστηριότητα:** Παρουσίαση του πίνακα του Odilon Redon στην ολομέλεια.
- **Ρουτίνα Σκέψης:** Εφαρμογή της τεχνικής «Βλέπω – Σκέφτομαι – Αναρωτιέμαι». Τα παιδιά ονομάζουν τα χρώματα και τα σχήματα (Βλέπω), κάνουν υποθέσεις για το πού πετούν οι πεταλούδες (Σκέφτομαι) και διατυπώνουν απορίες για τη ζωή τους (Αναρωτιέμαι).
- **Συμπερίληψη:** Πολυαισθητηριακή προσέγγιση. Παιδιά με αισθητηριακές δυσκολίες αγγίζουν ανάγλυφα μοντέλα πεταλούδας και κάμπιας ή μυρίζουν αρώματα λουλουδιών που υπάρχουν στον πίνακα.



Β' ΦΑΣΗ: ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ (Explore)

- **Δραστηριότητα:** Έρευνα σε ομάδες για το «ταξίδι» της μεταμόρφωσης μέσω βιβλίων γνώσεων και ψηφιακών πηγών (π.χ. βίντεο παρατήρησης).
- **Διαφοροποίηση (ThinkDots):** Χρήση ζαριού με 6 αποστολές βάσει ετοιμότητας:

1. Βρες μια πεταλούδα με έντονα χρώματα στον πίνακα.
2. Μέτρησε πόσα φτερά έχει η πεταλούδα.
3. Μιμήσου με το σώμα σου την κίνηση της κάμπιας (κιναισθητικό προφίλ).



- **Συμπερίληψη:** Χρήση οπτικοποιημένων καρτών (Flashcards) με τα στάδια ανάπτυξης (αβγό-κάμπια-χρυσαλίδα-πεταλούδα) για παιδιά με γλωσσικές δυσκολίες.



(Αυτή η δραστηριότητα βασίζεται στη στρατηγική ThinkDots, η οποία επιτρέπει τη διαφοροποίηση της μάθησης μέσω της παιχνιδιόδου στοχοθεσίας. Παρακάτω θα βρεις την γρήρη ανάπτυξη της δραστηριότητας, εμπλουτισμένη με τις υπόλοιπες τρεις αποστολές για να ολοκληρωθεί το εξάγλυρο ζάρι, καλύπτοντας διαφορετικά επίπεδα ετοιμότητας και μαθησιακά προφίλ.



Δραστηριότητα: "Ο Κύκλος και ο Κόσμος της Πεταλούδας"

Στόχος: Η εξοικείωση με τη μορφολογία, την κίνηση και τον κύκλο ζωής της πεταλούδας μέσα από τη διαφοροποιημένη διδασκαλία.

Οδηγίες Υλοποίησης

1. Οι μαθητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες ή εργάζονται ατομικά.
2. Ρίχνουν το ζάρι (ή επιλέγουν μια κάρτα ThinkDots).
3. Ανάλογα με τον αριθμό που θα τυχουν, εκτελούν την αντίστοιχη αποστολή.

Οι 6 Αποστολές (ThinkDots)

Αριθμός (Ζάρι)	Αποστολή	Στόχος / Προφίλ
1	Οπτική Αναζήτηση: Βρες μια πεταλούδα με έντονα χρώματα στον πίνακα ή στις εικόνες της τάξης.	Ετοιμότητα: Βασική αναγνώριση & παρατήρηση.

Αριθμ ός (Ζάρι)	Αποστολή	Στόχος / Προφίλ
2 🎲	Αριθμητική Προσέγγιση: Μέτρησε πόσα φτερά έχει η πεταλούδα. Είναι όλα ίδια;	Ετοιμότητα: Ποσοτική αντίληψη & λεπτομερής παρατήρηση.
3 🎲	Κιναισθητική Εκφραση: Μιμήσου με το σώμα σου την κίνηση της κάμπιας που σέρνεται στο φύλλο.	Προφίλ: Κιναισθητικό (μάθηση μέσω κίνησης).
4 🎲	Δημιουργική Σύγκριση: Σχεδίασε μια πεταλούδα χρησιμοποιώντ ας μόνο γεωμετρικά σχήματα (κύκλους για το σώμα, τρίγωνα για τα φτερά).	Προφίλ: Οπτικό / Μαθηματικό.
5 🎲	Επιστημονική Σειροθέτηση: Βάλε στη σειρά τις εικόνες: Αυγό - > Κάμπια -> Χρυσαλλίδα -> Πεταλούδα.	Ετοιμότητα: Κατανόηση διαδικασίας/αλληλουχί ας.
6 🎲	Φανταστική Διήγηση: Αν ήσουν	Προφίλ: Λεκτικό / Συναισθηματικό.

Αριθμός (Ζάρι)	Αποστολή	Στόχος / Προφίλ
	πεταλούδα για μια μέρα, σε ποιο λουλούδι θα πήγαινες να ξεκουραστείς και γιατί;	

Προστιθέμενη Αξία της Δραστηριότητας

- Για τον μαθητή: Το ζάρι προσθέτει το στοιχείο της τύχης και του παιχνιδιού, μειώνοντας το άγχος της "επίδοσης".
- Για τον εκπαιδευτικό: Επιτρέπει την ταυτόχρονη απασχόληση παιδιών με διαφορετικές ταχύτητες. Για παράδειγμα, το παιδί που θα τύχει το "1" εξασκεί την εστίαση, ενώ το παιδί που θα τύχει το "6" καλλιεργεί τον προφορικό λόγο.

💡 Tip: Μπορείς να εκτυπώσεις τις αποστολές σε μικρές καρτέλες που έχουν πάνω τις τελείες του ζαριού (1-6) και να τις γλαστικοποιήσεις για μελλοντική χρήση στη "Γωνιά της Φύσης".)

Γ' ΦΑΣΗ: ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ (Explain)

- Δραστηριότητα: Τα παιδιά εξηγούν τη διαδικασία της μεταμόρφωσης χρησιμοποιώντας την τεχνική της «Παγωμένης Εικόνας».
- Μαθηματική Σύνδεση: Παρατήρηση της συμμετρίας στα φτερά της πεταλούδας με χρήση καθρεφτών.
 - Διαφοροποίηση: Οι μαθητές επιλέγουν αν θα εξηγήσουν τη διαδικασία με λόγια, ζωγραφική ή τοποθέτηση εικόνων στη σωστή σειρά (πίνακας επιλογών).



Δ' ΦΑΣΗ: ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ (Elaborate)

- Εικαστικά: Δημιουργία πεταλούδων με την τεχνική της μονοτυπίας (δίπλωμα χαρτιού με νωπή μπογιά) για την αυθεντική απόδοση της συμμετρίας.



- ΤΠΕ: Σύνθεση μιας ψηφιακής ιστορίας ή ενός ψηφιακού κολλάζ «Η ζωή στον κήπο».
- Στρατηγική RAFT (ΡΑΦΤ): Ρόλος: Πεταλούδα, Κοινό: Τα λουλούδια, Φόρμα: Χορός ή Τραγούδι, Θέμα: «Ευχαριστώ για τη φιλοξενία».



Η μέθοδος RAFT (ακρωνύμιο των λέξεων Role, Audience, Format, Topic) είναι μια στρατηγική διαφοροποιημένης διδασκαλίας που ενθαρρύνει τα παιδιά να κατανοήσουν έννοιες και να εκφραστούν δημιουργικά, αναλαμβάνοντας φανταστικούς ρόλους.

Τα 4 στάδια της μεθόδου είναι:

- R (Role / Ρόλος): Ποιος είμαι εγώ που μιλάω; (π.χ., ένα συννεφάκι, μια αρκούδα, ένας αστροναύτης).
- A (Audience / Κοινό): Σε ποιον απευθύνομαι; (π.χ., στα άλλα ζώα του δάσους, στα παιδιά του νηπιαγωγείου, στον ήλιο).
- F (Format / Μορφή): Πώς θα το εκφράσω; (π.χ., μια ζωγραφιά, μια ιστορία, ένα τραγούδι, μια θεατρική κίνηση).
- T (Topic / Θέμα): Ποιο είναι το θέμα μας; (π.χ., γιατί πρέπει να προστατεύσουμε το νερό, πώς περνάω τον χειμώνα).

Η μέθοδος καλλιεργεί τη φαντασία, την ενσυναίσθηση και τον προφορικό λόγο, ενώ προσαρμόζεται στο επίπεδο και τα ενδιαφέροντα κάθε παιδιού.

Ε' ΦΑΣΗ: ΕΚΤΙΜΗΣΗ (Evaluate)

- Δραστηριότητα: Ολοκλήρωση του διαγράμματος KWLH (Τι μάθαμε; Πώς το μάθαμε;).

- **Αναστοχασμός:** Τα παιδιά επιλέγουν το έργο τους για τον Ατομικό Φάκελο Προόδου (Portfolio) και αιτιολογούν την επιλογή τους χρησιμοποιώντας «φατσούλες» (emojis).
 - **Συμπερίληψη:** Για παιδιά με ΕΕΑ, η αξιολόγηση γίνεται μέσω της Παιδαγωγικής Τεκμηρίωσης (παρατήρηση και ερμηνεία των δράσεών τους από τη νηπιαγωγό).
-

5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΜΕΣΑ

- **Φυσικό Περιβάλλον:** Κέντρο παρατήρησης (μεγεθυντικοί φακοί), γωνιά εικαστικών, κέντρο υπολογιστή.
- **Υλικά:** Καθρέφτες, δαχτυλομπογιές, tablet, ψηφιακή κάμερα, ανακυκλώσιμα υλικά (για τρισδιάστατες κάμπιες).
- **Στρατηγική Σκαλωσιάς (Scaffolding):** Ο εκπαιδευτικός παρέχει λεκτικές νύξεις ή προ-κομμένα σχήματα σε παιδιά που χρειάζονται υποστήριξη, αποσύροντας σταδιακά τη βοήθεια.

Συμβολική Αναλογία: Η μάθηση σε αυτό το σενάριο μοιάζει με την πεταλούδα: κάθε παιδί ξεκινά από το δικό του "αβγό" (ετοιμότητα), περνά από το στάδιο της "κάμπιας" (διερεύνηση) και τελικά "ανοίγει τα φτερά του" με τον δικό του μοναδικό και πολύχρωμο τρόπο.